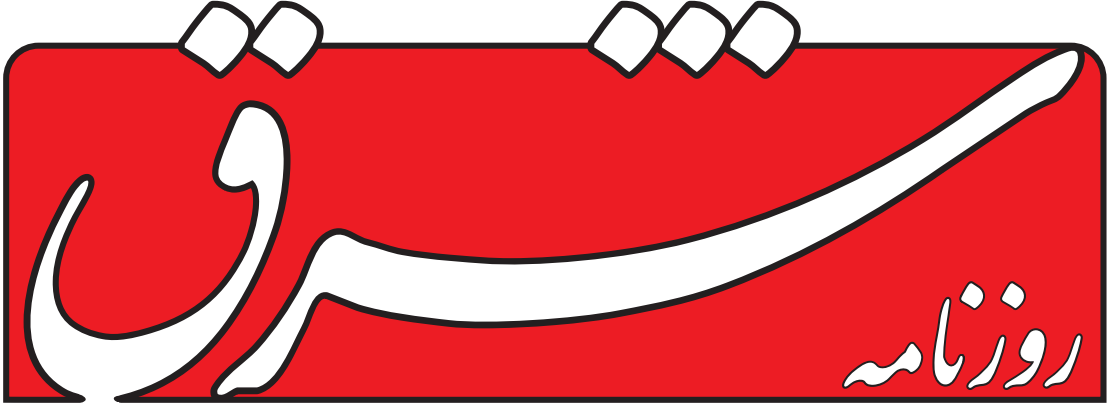

یادداشتی از حمزه نوزدی

دست‌فروشی در دانشگاه

از زمان حضوری‌شدن آموزش دانشگاهی مسئله‌ای که بیش از همه بیان شده، تعارض بین متولیان فرهنگی در دانشگاه، دستورالعمل‌ها با نحوه پوشش و رفتار برخی دانشجویان به‌ویژه دانشجویان دهه‌هشتادی است؛ اما مسئله‌ای که نه به شکل گسترده ولی نوظهور در دانشگاه شکل گرفته، **دست‌فروشی در محیط دانشگاه** ازجمله محیط اداری و آموزشی است

صفحه ۴

چهارشنبه ۴ خرداد ۱۴۰۱ • ۲۳ شوال ۱۴۴۳ • ۲۵ می ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۲۸۷ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: تهران زیر توفان گردوخاک همسایه، بلوای بازار و کلایی‌شدن کتاب، حمایت واشنگتن از تابوان از حرف تا عمل و یادداشت‌هایی از حسین حقگو، امیر عربی، محمود فاضلی

ریزش ساختمان ۱۰ طبقه در آبادان تمام زخم‌های **نگین خاورمیانه** را تازه کرد

«عروس» مدفون

گزارش اختصاصی از متروپول و «هلدینگ حسین عبدالباقی»

مجلس به ماجرای متروپول ورود می‌کند

گزارش تیتربک را در صفحه‌های ۲ و ۸ بخوانید

حمایت گسترده از فردوسی پور در دانشگاه شریف

پس عادل کو؟

بیمان جلیلی می‌گوید کار فردوسی پور باامضای طلایی اوحل نمی‌شود

گزارش تیتربک را در صفحه‌های ۲ و ۸ بخوانید

یادداشت روزنامه‌نگاران

تصمیم‌های سخت

سعیدرودی

رئیس‌جمهور اخیرا در همایش نخستین رویداد بین‌المللی خصوصی‌سازی در اقتصاد ایران اعلام کرد: «قرار است در کشور تصمیم‌های سختی بگیریم، شاید برخی موافق این موضوع نباشند اما اگر با نگاه نادفانه به کارها نگاه کنند، اشکالی ندارد و ما را رهنمود می‌کند به افق روشنی که پیش‌روی اقتصاد است.» شرایط فعلی ایران شرایط سختی است و طبیعی است که در شرایط سخت باید تصمیمات سخت گرفته شود و اتخاذ چنین تصمیماتی بسیار ضروری و حیاتی است. بنابراین در اصل مسئله یعنی اینکه مقامات کشور باید تصمیم‌های سخت بگیرند، هیچ بحثی نیست بلکه مسئله در کیفیت زمان و نحوه تصمیم‌گیری است. برای روشن‌شدن موضوع شاید ذکر یک مثال مناسب باشد. در پروژه‌های صنعتی برای ارزیابی اقدامات و تصمیمات مدیران پروژه سه معیار وجود دارد: ۱- زمان (Time) ۲- هزینه (Cost) ۳- کیفیت (Quality). اگر اقدامات و تصمیمات مدیران پروژه در زمان مناسب گرفته نشود یا در زمان مناسب به مرحله اجرا نرسد، ممکن است اصل و نفس تصمیم درست باشد اما چراغ در زمان مناسب گرفته نشده یا در مدت زمان مناسب اجرا نشده است، پروژه را به نتایج مورد نظر نرساند یا حتی توجیه فنی و اقتصادی آن را از بین ببرد. مثلا قرار است در مدت سه سال سرمایه‌گذاری شود و کارخانه‌ای احداث شده و به تولید معینی برسد. با تحلیلی که از قیمت محصول در سه سال آینده شده است، بعد از سه سال اجرای این پروژه توجیه دارد اما اگر اجرای پروژه مثلا شش‌سال طول بکشد، به دلیل افزایش هزینه‌ها و تغییر زمان بهره‌برداری دیگر تمام محاسبات برای توجیه داشتن پروژه تغییر می‌کند و ممکن است اجرای پروژه نه‌تنها سود نداشته باشد بلکه هزینه‌زا نیز باشد. همچنین عامل دوم یعنی هزینه نیز بسیار مهم است. در ارزیابی برای اجرای پروژه یک هزینه-درآمدی محاسبه می‌شود. حالا اگر هزینه اجرای پروژه در عمل از محاسبات اولیه بیشتر شود، درآمد حاصله جبران هزینه‌ها را نمی‌کند و در این حالت نیز پروژه اجرا می‌شود اما فایده و نتیجه مورد نظر را ندارد. عامل سوم یعنی کیفیت نیز بسیار در ارزش‌گذاری نتیجه اقدامات و تصمیمات مدیران پروژه اهمیت دارد. اگر پروژه‌ای اجرا شود ولی کیفیت مورد نظر را نداشته باشد، طبیعی است که هزینه‌های انجام‌شده جبران نمی‌شود و اجرای پروژه اهداف اولیه آن را تأمین نمی‌کند. مثلا در مقیاسی بزرگ‌تر در سطح اداره یک کشور هزینه نیز پامترها باید مورد توجه قرار گیرد. الان زمان برای هر تصمیمی در ایران بسیار تعیین‌کننده است. ما با تأخیر در سرمایه‌گذاری مواجه هستیم. مشکلی که با تأخیر در سرمایه‌گذاری در زیربنای کشور مانند فرودگاه‌ها، بزرگراه‌ها، شبکه‌های آب و برق و گاز و شبکه‌های ارتباطی در دهه ۹۰ پیش آمد، الان آثار خود را نمایان می‌کند. سرمایه‌گذاری در اقتصاد اعم از اینکه توسط بخش دولتی انجام شود یا بخش خصوصی، برای ایجاد رفاه بسیار ضروری است و اگر انجام نشود یا با تأخیر انجام شود یا با کیفیت مناسب انجام نشود، آثار زیانبار آن به‌طور تصاعدی در سال‌های بعد نمایان خواهد شد و نه‌تنها جامعه و مردم را از امکانات لازم برای یک زندگی مطلوب محروم می‌کند بلکه امکانات موجود را نیز تخریب و در معرض نابودی قرار می‌دهد؛ مانند شرایطی که یک فرد در منزل مسکونی‌اش برای نگهداری تأسیسات اساسی هزینه نکند، در چنین شرایطی استهلاك منابع، خطر از بین رفتن امکانات و سرمایه‌های موجود را افزایش می‌دهد. مثال بازار آن احداث فرودگاه بین‌المللی امام خمینی است. اجرای این پروژه بیش از ۲۰ سال طول کشیده است و چند نفر از پرسنل اجرایی فقط در طول اجرای پروژه بازنشسته شده‌اند!

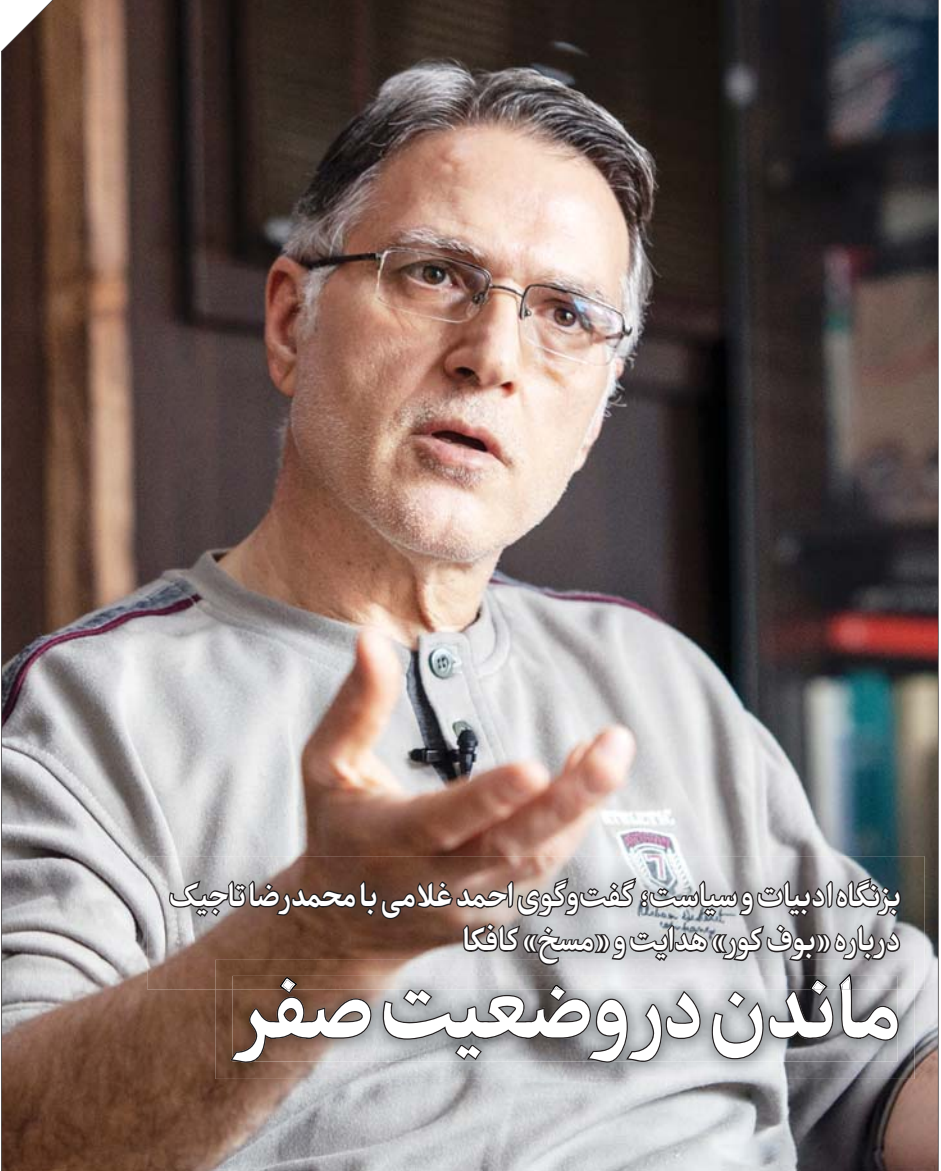
ادامه در صفحه ۱۰

گفت‌وگو با جلال میرزایی در مورد ادعای برخی نمایندگان مجلس و احتمال آغاز مذاکرات وین

رفتارهایی که چندان مسئولانه نیست

گروه سیاست: بر اساس ادعای برخی نمایندگان مجلس یازدهم احتمال ازسرگیری مذاکرات وین از نیمه خرداد و همچنین دیدار حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران، با فیصل بن‌فرحان، همتای عربستانی او در چارچوب نشست بغداد مطرح شد. اگرچه از یک طرف این ادعاها می‌توانند صرفا یک گمانه‌زنی سیاسی و رسانه‌ای باشند...

صفحه ۲

بزنگاه ادبیات و سیاست، گفت‌وگوی احمد غلامی با محمدرضا تاجیک درباره «بوف کور» و «نداییت» و «مسخ» کافکا

ماندن در وضعیت صفر

● عکس: سهند تابی، شرق

محمدرضا تاجیک در پروژه «بزنگاه سیاست و ادبیات» جایگاه ویژه‌ای دارد. او سیاست را نظری درک می‌کند و بیش از آنکه یک فعال سیاسی باشد، تحلیلگر سیاسی است و ادبیات سیاسی منحصربه‌فردی دارد. تاجیک علاقه بسیاری به ادبیات و سینما دارد و کمتر کسی می‌داند که او این اواخر شعرهای زیبایی نیز سروده است. او باور دارد اگر در سیاست راهی باقی مانده باشد، از میان هنر و ادبیات است. سیاسی که یک پایش می‌تواند در سینما باشد و پای دیگرش در ادبیات؛ و این به بیان دیگر یعنی بازیشت به مردم.

در درستی این تلقی محمدرضا تاجیک از زمانه و نسبت سیاست با ادبیات، تردیدی نیست؛ اما اینکه ادبیات و هنر در وضعیت بحرانی کنونی خود بتواند راه‌گشای سیاست باشد، مقوله‌ای نیست که بتوان با خوش‌بینی به استقبال آن رفت؛ چراکه ادبیات و هنر به اقتضای روزگار از تن‌دادن به سیاست ظفره می‌رود و بیش از هر چیز به ابتدال و بازار میل دارد. اثبات این ادعا چندان هم به استدلال نیاز ندارد، تنها رجوع به فیلم‌های در حال اکران و قفسه‌های کتاب‌فروشی‌ها مخاطبان را به سرعت با این واقعیت‌رو به‌رو خواهد کرد؛ اما مسئله این است که اگر هنوز راهی مانده باشد، چراهای جز واکاوی آثار ماندگار در ادبیات و هنر نیست. ازاین‌رو با محمدرضا تاجیک به مقایسه تطبیقی «بوف کور» صادق هدایت و «مسخ» کافکا پرداخته‌ایم تا بزنگاه سیاست و ادبیات را با او پی بگیریم.

این گزارش را در صفحه ۶ بخوانید

متن و حاشیه

ریزش متروپول، نگاه اجتماعی و مسئولیت عوامل مختلف

حامدخانجانی

کارشناس ارشد مدیریت ساخت

پس از حادثه تخریب ساختمان‌ها در زلزله سرریل ذهاب و این روزها پس از حادثه ریزش ساختمان متروپول آبادان گفت‌وگوهای حضوری مردم و فضای مجازی پر شده است از اعتراض‌ها، انتقادها و ناسزاهایی که روانه مهندسان و نظام مهندسی می‌شود.

جامعه بستر و زمینه رشد و پیشرفت کشور است. مردم هستند که موجبات رفاه و امنیت خود را فراهم می‌کنند. روابط، سازوکارها، نهادها و حکومت‌ها پرآمده از ظرفیت‌های اجتماعی است. اهمیت دارد که مردم در شرایط مختلف چه برداشتی از علت‌ها و عوامل دارند. تحلیل مردم نشان‌دهنده میزان واقع‌بینی و ظرفیت آنها برای توسعه است.

در ساخت‌وسازهای شهری مجموعه‌ای عوامل با میزان مسئولیت‌های مختلف کنترل و نظارت دارند. قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ مجلس و آیین‌نامه‌های اجرایی آن عوامل نظارتی مختلفی برای کنترل کیفیت ساختمان‌ها تعریف کرده است. نظارت اصلی و اولی نظارت وزارت راه و شهرسازی بر اجرای ضوابط شهرسازی و مقررات ملی ساختمان مطابق ماده ۳۵ قانون مذکور است. شهرداری‌ها مطابق مواد ۳۰ و ۳۴ مرجع صدور پروانه و کنترل و نظارت مستقیم بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی هستند. مهندسان ناظر به‌عنوان عوامل شهرداری نظارت بر

نورا حسینی: تصمیم تعطیلی مدارس تهران، ساعت پنج بعدازظهر گرفته می‌شود. پیش‌بینی‌های هواشناسی نشان می‌دهد تهران دومین روز خطرناک را هم در بهار تجربه می‌کند. ساعت ۱۰ شب اعلام می‌شود که مدارس تعطیل است. اما تصمیمی برای تعطیلی بخش‌های دیگر گرفته نمی‌شود. شاخص‌های آلودگی هوا هر لحظه بالاتر می‌رود، برخی از مناطق شاخص ۵۰۰ را رد کرده‌اند. در صفحه شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در مقابل شاخص قهوه‌ای که شاخص بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ است نوشته شده که تمام اقشار جامعه از قرارگرفتن در هوای آزاد برهیز کرده و در صورت امکان شهر را ترک کنند؛ با این حال روز گذشته شاخص لحظه‌ای آلودگی هوای تهران به ۴۹۰ می‌رسد اما استانداری نمی‌تواند برای تعطیلی تهران تصمیم قطعی بگیرد. در صحن شورای شهر تهران مهدی بیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران، به افزایش شاخص آلودگی هوا اشاره می‌کند و می‌گوید: مناطق ۱،۲،۹،۱۱، ۱۳ و شاخص آلودگی با بعد ۵۰۰ را تجربه می‌کنند. دیگر مناطق نیز شرایط خوبی ندارند و در برخی مناطق از جمله منطقه ۱۴ شاخص روی عدد ۴۰۰ است.

این گزارش را در صفحه ۸ بخوانید

منوچهر خرمشیر: تهرانی‌ها باید بدانند که تهرانی‌ها در هیچ دوره‌ای به اندازه امروز در معرض آلودگی هوا قرار نگرفته‌اند. افزایش آلودگی هوا در تهران در نتیجه افزایش جمعیت، ساخت‌وسازهای بی‌معمول و عدم توجه به محیط‌زیست است.

بهره‌بردار: تهرانی‌ها نباید از آنجایی که در سال‌های اخیر در تهران شاهد آلودگی هوا شده‌اند فراموش کنند که در سال‌های اخیر شاهد آلودگی هوا در سایر کلان‌شهرها نیز بوده‌اند. افزایش آلودگی هوا در تهران در نتیجه افزایش جمعیت، ساخت‌وسازهای بی‌معمول و عدم توجه به محیط‌زیست است.

شده است. مهندسان ناظر مکلف هستند نسبت به عملیات اجرایی ساختمان تحت مسئولیت مستمرا نظارت کرده و گزارش تخلف را به موقع به شهرداری اعلام کنند، مأموران شهرداری نیز مکلف‌اند بر اجرای ساختمان‌ها نظارت کرده و از موارد تخلف در پروانه جلوگیری کنند. در مواردی که شهرداری مکلف به جلوگیری از عملیات ساختمانی است و دستور شهرداری اجرا نشود می‌تواند با استفاده از مأموران اجرائیات خود و در صورت لزوم مأموران انتظامی برای متوقف‌کردن عملیات اجرایی اقدام کند. بر اساس این ماده قانونی مهندسان ناظر عامل نظارتی شهرداری محسوب شده و نظارت ایشان ذیل نظارت شهرداری بر اجرای ساختمان تعریف می‌شود؛ ازاین‌رو مهندسان ناظر تنها در اعلام و ارائه تخلفات وظیفه دارند و این وظیفه شهرداری است که نسبت به جلوگیری و توقف عملیات ساختمان با استفاده از اهرم‌ها و ابزارهای قانونی اقدام کند.

در مقررات ملی ساختمان با تعیین لایه‌های مختلف نظارتی چنین در نظر است که با توجه به مفاد آیین‌های فنی، ایمنی، آسایش و کیفیت ساختمان‌ها به‌طور معمول و در برابر بارهای پیش‌بینی‌شده، تأمین شود؛ اما چرا برخی ساختمان‌ها با وجود الزامات و تمهیدات قانونی در حین اجرا یا بهره‌برداری تحت شرایط پیش‌بینی‌شده فرومی‌ریزند؟ نه این است که عوامل مختلف و به‌ویژه آن‌که نقش بیشتر و جایگاه بالاتری دارد نسبت به وظایف خود کوتاهی کرده است؟ یا بستر اجتماعی، نظام اداری و اقتصادی، نقش و جایگاه حاکمیت به‌طورکلی چه میزان ظرفیت و شرایط تحقق آرمان‌های ذهنی و قانون و قواعد برکاغذ نوشته را دارند؟ این فقط متروپول نبود که فروریخت، هر لحظه باید در اضطراب فروریختن هر بنای

سست و بی‌قاعده‌ای بود.